

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មាន (IAS)

តើការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មានគឺជាអ្វី?

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មានគឺជាឧបករណ៍សម្រាប់ :

- បង្ហាញនូវបញ្ហាជាក់ស្តែងរបស់មនុស្ស និងព័ត៌មានអ្វីខ្លះដែលពួកគេត្រូវការ
- បង្ហាញនូវប្រភពព័ត៌មានដែលអាចទទួលបាន យុទ្ធវិធីមួយចំនួនដែលពួកគេគាត់ប្រើដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន និងបង្ហាញឱ្យឃើញនូវប្រសិទ្ធភាពដ៏មានតម្លៃរបស់ព័ត៌មានទាំងនោះ
- ផ្តល់នូវអនុសាសន៍ពីវិធីសាស្ត្រនៃការទំនាក់ទំនងដែលមានប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ក្រីក្រនៅតាមជនបទដែលប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានវារីជាតិសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេ

តើព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើអ្វី? តើយើងត្រូវប្រើប្រាស់វាដោយរបៀបណា?

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មានបង្ហាញប្រាប់ពីរបៀបទទួលបានព័ត៌មានដែលយើងត្រូវការ ។ វាក៏បង្ហាញប្រាប់ឱ្យយើងបានដឹងពីរបៀបដែលធ្វើឱ្យយើងអាចទំនាក់ទំនងបានយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ។ ទាំងនេះគឺជាឧទាហរណ៍បង្ហាញប្រាប់នូវអ្វីដែលធ្វើឱ្យយើងអាចស្វែងរកបាននូវព័ត៌មាននៅពេលណាដែលយើងធ្វើការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកនោះ ។

វិទ្យុគឺជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រជាប្រិយភាព និងងាយស្រួលបានសម្រាប់សហគមន៍ជនជាតិភូមិភាគកណ្តាលដែលរស់នៅតាមតំបន់ឆ្នេរ។

ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះពណ៌ អក្សរ និងភាសាដោយស្រួលយល់ រូបភាពច្បាស់ និងពោលពេញទៅដោយបណ្តាញទាំងអស់នេះស្ទើរតែជាកត្តាចាំបាច់បំផុត។

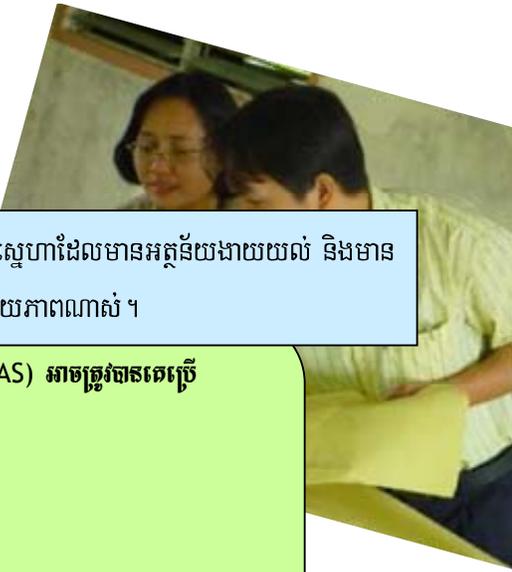
នៅប្រទេសវៀតណាម សហគមន៍ម្នាក់ស្រយោលប្រមាណ ៥០០០ ត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយឥតគិតថ្លៃនូវប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ និងចំណាំងតាមប្រដាប់បំពងសម្លេងជាសាធារណៈ ។

ប្រជាជនរស់នៅតាមសហគមន៍ជនបទមាន ប្រធានគូមី ព្រះសង្ឃរាជ និងម្ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ឡើយខ្លះទៅលើប្រភពព័ត៌មានដែលខ្លះជាប្រពៃណី។

នៅប្រទេសកម្ពុជា ល្ខោន និងភាពកំប្លែងគឺជាល្បែងកំសាន្តដ៏មានប្រជាប្រិយភាព។ មនុស្សជាច្រើនមិនស្មើគ្នា ល្ខោន អាម៉ែយីកេមែលលេងតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ គឺទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះយ៉ាងខ្លាំង ប្រៀបធៀបជាយោគសម្រាប់ទំនាក់ទំនងព័ត៌មានបច្ចុប្បន្ន។

ជនជាតិវៀតណាមចូលចិត្តអានព័ត៌មាន។

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មាន: កំពុងដំបូង

អាកកំប្លែងរបស់ជនជាតិហ្វីលីពីន (រឿងស្នេហាដែលមានអត្ថន័យងាយយល់ និងមានរូបភាពគំនូរជីវចលព័ណ៌) គឺមានប្រជាប្រិយភាពណាស់ ។

យើងអាចប្រើប្រាស់ចេតនាចម្រុះប្រកបដោយស្មារតី។ ក្នុងបរិបទនៃការងារអភិវឌ្ឍន៍ ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មាន (IAS) អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីស្វែងរកនូវព័ត៌មានដែលត្រូវការបន្ថែមទៀតដើម្បីសម្រេចបាននូវក្រិតេរីយ៉ាមចម្រុះ ។

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មាន គឺមានសារៈសំខាន់ដល់ការធ្វើផែនការគម្រោង ឬការធ្វើអន្តរាគមន៍ ។

ការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មានគួរឱ្យ :

- ពិចារណានូវរាល់សេចក្តីត្រូវការរបស់ក្រុម
- មានការចូលរួមច្រើនកុះករ
- មានការទទួលយកពីសង្គម និងវប្បធម៌
- វិវឌ្ឍន៍តាមសភាពការណ៍ ដើម្បីអោយយើងអាចប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាំងនោះត្រូវតាមសភាពការណ៍
- ផ្តល់ជាអនុសាសន៍នៃយស្រួលក្នុងការអនុវត្ត

នៅពេលដែលយើងធ្វើការស្រាវជ្រាវអង្កេតរកព័ត៌មាន យើងត្រូវធ្វើឡើងជាក្រុម និងមានទិសដៅទៅមុខជានិច្ច។

ធ្វើមេឃោយការសួរជាសំនួរ :

តើយើងទទួលបានព័ត៌មានដែលយើងត្រូវការបានយ៉ាងដូចម្តេច ?
តើវិធីណាដែលយើងត្រូវប្រើ?

ហេតុអ្វីបានជាយើងស្វែងរកវា ហើយតើយើងចង់បានវាដើម្បីធ្វើអ្វី?

តើអ្នកណាដែលយើងនឹងត្រូវធ្វើការជាមួយ? តើយើងនឹងត្រូវនិយាយជាមួយគាត់អ្វីដែលយើងចង់បានឬ?

តើអ្នកណាដែលយើងនឹងត្រូវធ្វើអ្វីហើយនៅពេលណា?

តើយើងនឹងត្រូវប្រាប់គាត់អ្វីដែលយើងស្វែងរកឬ?

តើយើងនឹងត្រូវធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរអ្វីខ្លះសម្រាប់ពេលបន្ទាប់ ។

តើយើងពិគ្រោះ និងទទួលយកនូវការរិះគន់ស្ថាបនាពីមនុស្សដែលបានជួយយើងដោយរបៀបណា?

តើពេលវេលាប៉ុន្មានដែលយើងមាន? តើវាត្រូវការពេលវេលាប៉ុណ្ណា?

ការបង្កើតនូវការស្រាវជ្រាវអន្តរក្រសួង : ខាងណើរការ

បច្ចេកទេសថ្មីបង្កើតនូវការស្រាវជ្រាវអន្តរក្រសួង តើចំណេះដឹងល្អត្រូវធ្វើ?

ចាប់ផ្តើមពីទីនេះ

ជំហានទី ១
សួរពីអ្វីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវអន្តរក្រសួង

- តើចំនួនប្រជាជនសរុបមានប៉ុន្មាននាក់?
- តើអ្នកចេះអក្សរត្រឹមត្រូវណា?
- ភាសាផ្លូវការ ភាសានិយាយ ក្រុមនៃជនជាតិភាគតិច សហគមន៍ជនបទ និងទីក្រុង បុរស និងស្ត្រី?

ជំហានទី ២
ស្វែងយល់ពីសហគមន៍ និងបណ្តាញការងារដែលមានស្រាប់

- តើមានបណ្តាញការងារអ្វីខ្លះ (ផ្លូវការ ឬមិនផ្លូវការ)?
- តើតាមក្រុមគ្រួសារនីមួយៗមានវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ជាកម្មសិទ្ធិដែរឬទេ? (ឬប្រើរួមគ្នា ឬប្រើជាមួយមិត្តភក្តិ ឬប្រើជាគ្រួសារ)
- តើអ្នកផ្សព្វផ្សាយពីប្រធានបទអ្វី? - តើមាននរណាខ្លះដែលពេញចិត្តទៅនឹងព័ត៌មានទាំងនោះ?
- តើមានទស្សនាវត្តិ និងសាព័ត៌មានជាតិ និងក្នុងស្រុកអ្វីខ្លះ? - តើមានអ្នកជំនាញណាខ្លះដែលចាប់អារម្មណ៍នឹងការបោះពុម្ពទាំងអស់នោះ?
- តើការសម្តែងសិល្បៈយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? - ការសម្តែងតាមដងផ្លូវ ការសម្តែងតុក្កតា របាំ ការច្រៀងរាំ?

ជំហានទី ៣
ស្វែងយល់ពីហេតុផល និងអ្វីដែលនាំឱ្យការងារដំណើរការបានល្អ

- តើបច្ចុប្បន្ននេះ គ្រប់ស្ថាប័នប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?
- តើរាល់ព័ត៌មានបានជ្រួតជ្រាបគ្រប់ទីកន្លែងដែរឬទេ? - តើអ្វីខ្លះគួរកែលម្អបន្ថែមទៀត?
- តើទំនាក់ទំនងគ្នារវាងស្ថាប័ន និងស្ថាប័នយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? (រដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការមហាជន សហគមន៍)
- តើមានផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រយ៉ាងណាដែរ?
- តើវិស័យស្រាវជ្រាវមានដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេច តើការទទួលបានព័ត៌មានថ្មីរបស់ប្រជាជនយ៉ាងដូចម្តេចដែរ និងថាតើនរណាអាចប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាំងនោះ?

ជំហានទី ៤
ស្វែងយល់ថាតើប្រជាជនពេញចិត្តទទួលយកព័ត៌មានរបៀបណា

- តើប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងភូមិពេញចិត្តទទួលយកព័ត៌មានរបៀបណា?
- តើប្រភពព័ត៌មានណាខ្លះដែលគាត់យកទៅប្រើប្រាស់ ចង់បាន ឬឃើញជាក់?

ជំហានទី ៥
អ្វីដែលជាតម្រូវការ

- តើការទំនាក់ទំនងណាខ្លះដែលមិនទាន់ត្រូវបានបំពេញ?
- តើអ្វីខ្លះដែលយើងត្រូវការ? ការបណ្តុះបណ្តាល ព័ត៌មាន ការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ?

តើមធ្យោបាយណាខ្លះត្រូវបែងចែកគ្នាប្រើ?
 នៅពេលដែលយើងនិយាយអំពីមធ្យោបាយសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវអន្តរក្រសួង យើងត្រូវនិយាយអំពីបច្ចេកទេសដែលយើងនឹងត្រូវប្រើសម្រាប់ទទួលបានព័ត៌មានដែលចង់បាន ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា :

ការស្វែងរកព័ត៌មាន : ការប្រជុំ

ខ្ញុំរៀនបានយ៉ាងច្រើនពីសាច់ញាតិ និងមិត្តភក្តិ ។
 កាលពីសប្តាហ៍មុន ខ្ញុំទទួលបានកូនស្បូវរំភៅដ៏មានតម្លៃមួយបរិយាយអំពីបញ្ហានៃការនេសាទហួសកំណត់ ។
 ស្បូវរំភៅទាំងនោះផ្តល់ឱ្យដោយនាយកដ្ឋានជលផល ។
 បើសិនមានអ្វីសំខាន់ពីការិយាល័យសាលាក្រុង ខ្ញុំពេញចិត្តទទួលយកវា ។

ដូចនេះ ថា តើអ្នកពេញចិត្តទទួលយកព័ត៌មានដូច្នេះ?

បាទ ខ្ញុំស្តាប់វិទ្យុ ។ មានកម្មវិធីដ៏មានសារប្រយោជន៍ជាច្រើន ។ មានកម្មវិធីដែលនិយាយជាភាសារបស់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំតែងតែស្តាប់ព័ត៌មានទាំងនោះ ។
 នៅពេលដែលខ្ញុំចេញនេសាទ ខ្ញុំតែងតែយកវិទ្យុទៅជាមួយ ។ ខ្ញុំស្តាប់ព័ត៌មាន និងស្តាប់យីកេ ទោះបីនៅពេលខ្ញុំកំពុងធ្វើការក៏ដោយ ។

ខ្ញុំចូលចិត្តអាងរៀនកំរែបេះ។

ខ្ញុំទៅរើលទ្ធករស្បូវដូះ ម្តាយមីនរបស់ខ្ញុំ

ខ្ញុំមានវិទ្យុ ប៉ុន្តែចូលចិត្តមើលទូរទស្សន៍ ។
 ខ្ញុំមិនដែលស្តាប់ព័ត៌មានទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំតែងស្វែងយល់ពីអ្វីដែលកំពុងកើតមានឡើង នៅគ្រប់ពេលដែលខ្ញុំជួបអ្នកជិតខាង ឬពេលកំពុងលក់ត្រី ។

អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងសំខាន់ៗ

គោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរផ្សេងៗទៀត
 មានគោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរផ្សេងៗទៀត រួមមាន :

- ការកសាងមតិឯកភាពគ្នាជាមួយ
- ក្រុមជួយដោយខ្លួនឯង

លោកអ្នកអាចទទួលបានឯកសារទាំងអស់នេះ និងឯកសារគោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរផ្សេងៗទៀតពីការិយាល័យ STREAM នៅតាមប្រទេសរបស់អស់លោកអ្នក ពីការិយាល័យ STREAM ប្រចាំតំបន់ ឬពិគេហទំព័ររបស់ STREAM ។
 យើងខ្ញុំសូមទទួលយកនូវរាល់ការរិះគន់ស្តាប់នាពីអស់លោកអ្នក នូវរាល់គោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ។
 អស់លោកអ្នកអាចផ្តល់នូវការរិះគន់ទាំងនោះតាមរយៈទូរស័ព្ទ អ៊ីមែល ឬសរសេរមកកាន់នាយកទំនាក់ទំនង ដែលប្រចាំការនៅតាមការិយាល័យ STREAM ប្រចាំការតាមប្រទេសរបស់អស់លោកអ្នក ។

ការិយាល័យ STREAM ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាមានអាស័យដ្ឋានដូចខាងក្រោម :
 ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នេសាទ (នាយកដ្ឋានជលផល)
 អាគារលេខ ១៨៦ វិថី ព្រះនរោត្តម ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
 ទូរស័ព្ទលេខ : (៨៥៥ ២៣) ២១០ ១៥៤
 ទូរសារលេខ : (៨៥៥ ២៣) ២១០ ១៥៤
 អ៊ីមែល : cfdo@online.com.kh

ការិយាល័យ STREAM ប្រចាំតំបន់ :
 អាគារ ណាកា (NACA) នាយកដ្ឋានជលផល
 បរិវេណ សាកលវិទ្យាល័យកាសេតសាទ
 ផ្លូវ ផ្សារយ៉ូស៊ីន សង្កាត់ បឹងឃោន
 ទីក្រុងបាងកក ១០៩០៣ ប្រទេសថៃឡង់
 ទូរស័ព្ទលេខ : ៦៦២ ៥៦១ ១៧២៨/២៩
 ទូរសារលេខ : ៦៦២ ៥៦១ ១៧២៧
 អ៊ីមែល : stream@enaca.org
 STREAM គេហទំព័រ : www.streaminitiative.org